

بررسی اثرات تغییر وضعیت بدن روی اندازه و شدت سوفل نارسایی دریچه میترال در کودکان ۱۵-۱۰ ساله مبتلا به پرولاپس دریچه میترال با استفاده از اکوکاردیوگرافی دو بعدی

پریدخت نخستین داوری* (M.D)، محمدیوسف اعرابی مقدم (M.D)، محمود معراجی (M.D)،
اکبر شاه محمدی (M.D)، عامر یزدان پرست (M.D)
دانشگاه علوم پزشکی ایران، مرکز بیماری‌های قلب و عروق، بیمارستان قلب شهید رجایی

خلاصه

سابقه و هدف: پرولاپس دریچه میترال (Mitral valve prolapse, MVP) یکی از سندرم‌های شایع سایکوسوماتیک در انسان است. سالیان درازی است که تأثیر برخی از تغییرات وضعیت بدن روی سوفل‌های قلبی، شناخته شده است. در این پژوهش، شدت و اندازه سوفل نارسایی میترال (Mitral regurgitation, MR) در بیماران دچار MVP و تغییرات آن در وضعیت‌های خوابیده به پشت و ایستاده بررسی شد.

مواد و روش‌ها: ۱۲ بیمار با میانگین سنی $12/5 \pm 2$ سال (با ۲ انحراف استاندارد) و میانگین وزن 50 ± 6 کیلوگرم (با ۲ انحراف استاندارد) که با گروه کنترل (۱۲ نفر) مطابقت داشتند، برای این پژوهش انتخاب شدند و پارامترهای زیر در وضعیت‌های فوق‌الذکر، جداگانه اخذ گردید: حجم پایان سیستول بطن چپ، حجم پایان دیاستول بطن چپ، ضربان قلب، فاصله موج Q تا شروع موج MR در اکوی داپلر (Q-W interval) و انتگرال سرعت زمان (Velocity time integration, VTI). برای محاسبه اندازه و شدت سوفل MR، پس از حذف برخی فاکتورهای مداخله‌گر مهم تحلیل آماری با فرضیه آزمون و به روش مقایسه زوج‌ها انجام گردید.

یافته‌ها: بیماران پس از انجام آزمون و با توجه به نحوه پاسخ، به دو گروه تقسیم شدند: گروه الف) گروه پاسخ‌دهنده مثبت؛ شامل ۸ بیمار (۶۷٪) و گروه ب) گروه پاسخ‌دهنده منفی؛ شامل ۴ بیمار (۳۳٪). در گروه الف به دنبال کاهش مشهود حجم بطن چپ در وضعیت ایستاده، اندازه سوفل (کاهش (Q-W interval) و شدت سوفل (افزایش VTI) پاسخ چشم‌گیری در داپلر اکوکاردیوگرافی نشان داد ($P=0/005$ در مقایسه با گروه کنترل). در پنج بیمار از ۸ بیمار گروه "الف" (۶۳٪) حرکات غیرطبیعی دیواره بطنی (Focal ventricular dyskinesia) نیز مشاهده گردید. این حرکات غیرطبیعی دیواره بطنی در بیماران گروه "ب" تنها در یک نفر (۲۵٪) دیده شد.

نتیجه‌گیری: نتایج فوق نشان می‌دهند که کاهش حجم بطن چپ در وضعیت ایستاده موجب بروز افزایش در اندازه و شدت سوفل MR در نزد بیماران مبتلا به MVP گردیده است. عدم کاهش حجم بطن چپ در ۳۳٪ بیماران و نیز در ۱۷٪ از جمعیت گروه کنترل نشانه آن است که با تغییر وضعیت بدن همواره نمی‌توان انتظار تغییر در حجم بطن چپ را داشت (نسبت شانس $OR < 1$).

کلمات کلیدی: پرولاپس دریچه میترال، تغییر وضعیت بدن، شدت سوفل نارسایی دریچه میترال، انتگرال زمان - سرعت، دیسکینزی فوکال بطنی.